

Posudek vedoucí bakalářské práce

Fakulta: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Ústav: Ústav asijských studií

Studijní obor: Koreanistika

Studentka: Tereza Vašková

Název bakalářské práce: Ikonografie korejského buddhistického malířství

Cílem bakalářské práce věnované ikonografii korejského buddhistického malířství byla analýza obrazů z období Korjŏ, zveřejněných (často včetně fotografií) v internetové databázi. Ta byla zvolena z důvodu dostupnosti pro studium a rozpracování v bakalářské práci, která z definice neaspiruje na zásadní vědecký přínos, ale má spíše ukázat schopnost studenta pracovat s literaturou, systematicky pojednat zvolené téma, stanovit si přiměřené otázky a kvalitně analyzovat zvolený materiál během snahy o jejich zodpovězení. Těžiště práce dle zadání spočívalo v utřídění souboru, ikonografickém popisu jednotlivých vymezených typů a přiblížení dalších souvisejících aspektů, jako je na jedné straně historický a myšlenkový kontext jejich vzniku a používané materiály a techniky na straně druhé.

Výše uvedené požadavky autorka v bakalářské práci naplnila velmi solidně, prostudovala poměrně rozsáhlý korpus sekundární literatury týkající se buddhismu i jeho projevů ve výtvarném umění, a svá zjištění zohlednila v procesu práce, včetně dobrého zpracování poznámkového aparátu. Historické a ideové pozadí i kategorizaci materiálu provedla systematicky a smysluplně, přičemž oceňuji také výstižné pojednání problematiky technik a materiálů, které se v uměnovědných studiích neobjevují příliš často a k jejich studiu je obecně k dispozici malé množství materiálu.

Těžiště práce spočívalo v ikonografickém popisu jednotlivých námětů korejského buddhistického malířství, tak jak se objevují v databázi děl pocházejících z období Korjŏ. I zde pracovala autorka velmi systematicky, téma smysluplně rozdělila a pro každou jeho část přinesla kvalitní popis a analýzu jednotlivých ikonografických detailů. Obzvláště oceňuji několik pokusů o vlastní překlady souvisejících textů, které jsou pro pochopení dané problematiky často zásadní a při studiu zvolených námětů přinášejí nenahraditelné informace – v případě dalšího hlubšího studia podobné problematiky bych pak doporučila tímto směrem bádání rozvíjet více do hloubky, což by mohlo být velkým přínosem pro obor, jemuž se věnuje poměrně malý počet badatelů, jak ostatně autorka v závěru sama zmiňuje.

Završením celé práce je kompletní analýza čtyř maleb, které měly na základě zadání pocházet ze sbírky Národní galerie, ovšem z důvodu přehodnocení provenience původně vybraných děl na čínskou nebylo nakonec možné zvolené malby použít. Za objekt popisu nicméně posloužila jednotlivá díla ze studované databáze, a bylo tak nakonec možné věnovat se všem hlavním postavám, definovaným v ikonografické části (buddha, bódhisattva a arhat). Popisy jsou dle mého názoru uměleckohistoricky kvalitní, přinášejí všechny základní informace ke zvoleným dílům a všímají si v dostatečné míře i významných detailů, takže by bylo možné je použít například v katalogu pro výstavu, který měla tato část práce v náznaku představovat.

Bakalářskou práci považuji za velmi kvalitní a smysluplně i pečlivě zpracovanou. Vysoce hodnotím i dosti originální závěr, který se na rozdíl od řady studentských prací, jež pouze „povinně“ shrnují informace z hlavního textu, zajímavě zamýšlí nad zkušeností provedeního výzkumu, jeho předpoklady a omezeními.

Pro případnou další práci bych kromě prohloubení textového výzkumu tématu navrhla k vylepšení jen velmi marginální detaily – některé termíny uváděné znaky nemají svůj korejský přepis (např. str. 17 – Lotosová sůtra, Sůtra o květinové girlandě, ad.), zatímco jiné korejský přepis doprovází (což by mělo být standardem). Dále by možná bylo lepší ve stěžejní kapitole (č. 6) začít analýzou ikonografie buddhů (a teprve poté se věnovat bódhisattvům), včetně odpovídajícího úvodu o postavě buddhy/Buddhy a jejím postupném rozvinutí do jednotlivých typů, které představují buddhové

minulosti, budoucnosti a transcendentní buddhové. To by bylo historicky přesnější, nicméně je to spíš technický detail – podkapitoly by stačilo prohodit a současnou kapitolu 6.2 doplnit úvodem, který momentálně chybí. Velmi oceňuji i snahu o vytvoření slovníčku základních termínů v závěru práce, ale když už se zde objevuje, mohl být trochu obsáhlejší (chybí zde např. théraváda jako protějšek mahájány ad.). Zde bych pro budoucí badatelskou práci autorky doporučila pracovat na slovníčku případně již v průběhu práce – vyčlenit si všechny termíny už při jejich první zmínce mimo hlavní text a na konci už je jen seřadit a vysvětlit „začistit“. To je při podobném výzkumu vždy přínosné i při sjednocování překladů a hledání vhodných ekvivalentů v češtině.

Přes tyto drobné výtky považuji bakalářskou práci za vynikající a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze, 10. června 2020

Michaela Pejčochová